In het vers nu zegt Visscher dit:

De goede trouw is al lang onder de menschen niet meer te vinden, de eer is reeds lang voor Mei vertrokken (Mei was de tijd waarop vele verbintenissen aflepen) d. i. zij is weg. Het recht moet wijken voor ruw geweld, en onder het geloof loopt veel huichelarij. De liefde is verflauwd, is in slaap gevallen en doet dus niets. Maar de Rhetorika leeft, groeit en bloeit nog. Hoeveel ook wegviel zij staat.

In den Bijbel, zoo vraagt dezelfde, wordt dikwijls van „rechtvaardig" gesproken. Waar komt dit woord vandaan? Het kan toch niet zijn een verbinding van „recht" met „vaardig", d. i. gereed, vlug, spoedig. Wat beteekent dan „vaardig"?

Onze lezer had misschien de oplossing zelf kunnen vinden als hij maar wat verder was gegaan. De oorsprong van „vaardig" ligt eenvoudig in het werkwoord „varen". Dit beteekent thans meestal bij ons: zich op het water bewegen, maar duidde in ouden tijd alle gaan of bewegen aan. Dit blijkt nog uit gezegden als: „Hoe *vaart* u"? (d. i. hoe *gaat* het). „Hij *voer* voort", (d. i. hij *ging* voort) „Ten hemel *varen*", (d. i. ten hemel *gaan*".) In het Oosten van ons land is dat „varen" nog wel in gebruik voor ons „rijden". Althans in de vorige eeuw was het nog zoo en hoorde men b.v. zeggen: bij gebrek aan een paard, „moeten we met den os varen". Van dit varen: kwam het woord „vaarde", d. i. los op gang, 't welk we nog hebben in „vaart", b.v.: Hij liep met een „vaart"; „Het zal zoo'n vaart niet loopen". Van „vaarde" komt „vaardig", zoodat „rechtvaardig" wil zeggen: „recht gaande" in al wat men doet.

Een geheel andere vraag is die van K. te A., die niet recht begrijpt wat bedoeld wordt in Job 28 : 1—6.

We lezen daar: „Gewisselijk er is voor het zilver een uitgang, en eene plaats voor het goud, dat zij smelten. Het ijzer wordt uit stof genomen, en uit steen wordt koper gegoten. Het einde, dat God gesteld heeft voor de duisternis, en al het uiterste onderzoekt hij; het gesteente der donkerheid en der schaduw des doods. Breekt er eene beek door bij dengene, die er woont, de wateren, vergeten zijnde van den voet, worden van den mensch uitgeput en gaan weg. Uit de aarde komt het brood voort; en onder zich wordt zij veranderd, alsof zij vuur ware. Hare steenen zijn de plaats van den Saffier, en zij heeft stofkens van goud".

Wie dit nu opmerkzaam leest bespeurt, dat hier gesproken wordt van den arbeid in de bergen en in de mijnen onder de aarde, om daaruit zilver, goud en andere metalen te voorschijn te brengen, alsook edelgesteenten.

Dit werk kende men oudtijds zoo goed als nu. De Schrift spreekt reeds van uitgegraven goud. Men had goudmijnen en andere in Egypte, Arabië, Syrië en de metalen kunstwerken, die uit den ouden tijd nog over zijn, doen ons verbaasd staan over de kunstnijverheid der werklieden reeds destijds. (In het museum te Leiden kan men allerlei van dat schoone werk zien).

Het „stof" waarvan in vs. 2 wordt gesproken is wat ook „erts" heet, de „schaduw des doods"; vs. 3 is de diepe duisternis der onderaardsche holen; vs. 4 doet zien, dat ook toen, net als nu, er gevaar bestond voor water in de mijnen, of althans, dat men ook in de nabijheid water kon hebben.

In vs. 6 is sprake van edelgesteenen; de Saffier is een blauwe steen. Door de „stofjes van goud" kan men goudkorrels verstaan.

De laatste vraag is: Waar lag de stad Eseongeber, die in 1 Kon. 9 : 26 wordt genoemd, en ook nog meer?

1 Kon. 9 : 16 luidt: De koning Salomo maakte ook schepen te Eseon Géber, dat bij Eloth is aan den oever der Schelfzee, in het land van Edom.

Deze tekst wijst de ligging der stad vrij duidelijk aan: aan de Roode Zee, in het land van Edom, dat ten Zuiden van Kanaan lag. Alleen dient er op gelet, dat Eseongeber lag aan het Noordeinde van den *Oostelijken* zeeboezem. De juiste ligging is tegenwoordig niet te bepalen, daar de stad geheel niet meer bestaat.

DE DRIE JONGELINGEN.

Een oud verhaal vertelt van drie goddeloose en roekeloose jongelingen die eens uitgingen om naar den Dood te zoeken en hem te dooden.

Zij waren niet vergegaan toen zij een ouden man ontmoetten, dien zij vroegen of hij wist waar de dood te vinden was. Hij beduidde hun dat zij hem vinden zouden nabij zekeren eikeboom. Zij liepen daarheen en vonden, niet zooals zij verwacht hadden een afschuwelijk wezen, maar een stapel goud. Zij eigenden zich het geld dadelijk toe en besloten daar te wachten totdat het nacht was eerdat zij het geld naar huis zouden brengen. Intusschen kregen zij honger en een van hen werd naar de stad gezonden om voor hen eten te koopen, terwijl de beide anderen over het goud de wacht hielden.

Deze twee kwamen alras tot het besluit hun makker, die weg was, om het leven te brengen, en het geld onder zich te verdeelen. Hij echter, die spijs was gaan koopen, besloot de andere twee van kant te maken en al het geld voor zich zelf te nemen. Daartoe kocht hij vergift en deed het in het voedsel. Bij zijn terugkeer vielen zijn twee makkers hem aan en doodden hem, daarna aten zij den vergiftigden kost. En zoo vonden zij tezamen met hun vriend werkelijk den dood bij den eikeboom, waar zij gemeend hadden het middel tot een gelukkig leven gevonden te hebben.

Dit is een oude legende. Wat zou wel de bedoeling zijn?

HOOGENBIRK.

Gereformeerde gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Westkapelle, K. Veen, te Oostburg. — Eindhoven, H. J. Binnema, te Tilburg.

AANGENOMEN: Ter Aar, D. Fleurke, cand. te Groningen. — Dirkshorn, K. v. d. Beek, cand. te Middelstum.

BEDANKT: Oostermeer, K. v. d. Beek, cand. te Middelstum. — Kielwindeweer en Sellingen, D. Fleurke, cand. te Groningen.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Boskoop c.a. (toez.), M. Prins, te Terwolde (Geld.). — Groot Ammers (Z.-H.), J. P. Pauwe, te Benneckom. — Nieuwveen (toez.) en Oldehove, J. van Dijk, cand. te Groningen. — Aalburg en Heesbeen, J. C. C. Trillaard, te Scherpenisse. — Drempt (Geld.), H. Cannegieter, te Borger. — Balk, P. N. Gijsman Jr., te Waterlingen. — Cuyk c.a., M. C. van Maurik Broekman, te Gulpen. — Schoorl c.a. (toez.), J. P. Cannegieter, te Oostvoorne.

BEDANKT: Middelburg, Jhr. J. L. A. Martens van Sevenhoven, te Eerdbeek.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, geëindigd 31 Maart, ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseeren aan

De Administratie van „De Heraut", Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut *is* **f 1.20** *per kwartaal.*

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, April 1909.

Advertentiën.

Zoo de Heere wil hopen onze geliefde Ouders:

P. SLUIS
EN
E. SLUIS—VAN DER DEURE,

den 17 April a.s., hunne

25-jarige Echtvereeniging

TE HERDENKEN.

Hunne dankbare Kinderen.

Amsterdam, N. Z. Voorburgwal 258.

Receptie 12 April van 2—4 uur.

Het behaagde heden den Heere onzen herder en leeraar

Ds. NICOLAAS PIETER LITTOOY

op 39jarigen leeftijd door den dood weg te nemen. Reeds geruimen tijd was hij door kwakkelende gezondheid zijn arbeid in de gemeente te verrichten en van een kostelijke gave beroofd, waarmee hij zoo rijk was versierd.

Zijn eigen getuigenis, dat ook hem een plaats was bereid in 't Vaderhuis, strekt der diep bedroefde weduwe tot rijken troost en der gemeente tot hartelijke blijdschap.

De Raad der Geref. Kerk te N.-Pekela
J. FLEURKE, *Voorz.*
K. REININK, *Scriba.*

N. Pekela, 26 Maart 1909.

Den 29sten Maart j.l. nam de Heere uit ons midden weg onzen hooggeachten en geliefden Broeder

KLAAS PLOEGER,

in den ouderdom van ruim 55 jaar.

Hij diende de Gemeente met al de liefde van zijn hart in het ambt van Opziener en de Heere heeft onze Kerk door dezen dienstknecht van den aanvang af, dat zij tot openbaring kwam, rijkelijk gezegend.

Zijn nagedachtenis zal dan ook om zijn persoon en arbeid bij ons in dankbare herinnering blijven. Het is ons een voorrecht, te mogen weten, dat hij is ingegaan in de rust, die er overblijft voor het volk van God.

Troost de Heere zijne zwaarbeproefde Weduwe in dit smartelijk verlies.

Namens den Raad der Geref. Kerk van St. Pancras:
Ds. P JUKKENEKKE J.Pzn., *Praeses.*
J. TEN HOEVE, *Scriba.*

Heden overleed in de hope des eeuwigen levens onze zeergeliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd en Grootvader, de Heer

ANTHONIE SONNEVELD,

in den ouderdom van 75 jaar en 6 maanden.

Uit aller naam,
M. SONNEVELD—VAN BAALEN.

Maassluis, 1 April 1909.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Er biedt zich aan

een **eenv. BURGERMEISJE**, 23 jaar, G. G. Vrij v/d wasch. Op goede behandeling zal meer gelet worden dan op hoog loon. Br. fr. lett. U. Bureau van dit blad.

Voor den meestbiedende

TE KOOP

No. 459 jaargang 1886 tot No. 1278, jaargang 1902 (**DE HERAUT**), behalve jaargang 1889 Br. fr. lett. V. Bureau van dit blad.

BEDWATEREN.

Genezing verzekerd. Voor inlichtingen wende men zich tot het oude adres: **Steenstraat 41, Leiden.** Franco brieven.

Uitgave J. H. KOK - Kampen.

Heden verscheen:

Ons Huwelijks-formulier

DOOR

Dr. B. WIELENGA.

360 Pag. — Compres gedrukt.
Prijs f 2.75.
In fraaien Stempelband f 3.40.
Een boek voor iedereen.
Een boek voor elken stand.
Prachtig VERLOVINGS- of Huwelijks-cadeau.

Uitgave van J. H. KOK te Kampen

Nieuw verschenen

Verklaring van den Heidelbergschen Catechismus

ten dienste der Catechisanten door
Ds. G. ELZENGA

273 Pag. - Compres gedrukt met duidelijke scherpe letter - Prijs f 1.20
: In stempelband gebonden f 1.50 :

JUDAS ISCHKARIOTH

DOOR

Dr. F. W. GROSHEIDE

Royaal formaat - Prijs f 0,40

Bij alle Boekh. voorhanden.

Belijdenis-geschenken.

WEEST GETROUW

Een woord aan onze zonen en dochters bij gelegenheid hunner Geloofsbelijdenis

DOOR

Ds. G. ELZENGA.

— Prijs f 0.30, in stempelband f 0.50. —
Bij getallen aanmerkelijke prijsvermindering.

Doe dat totdat Hij komt.

Een practische verhandeling over het Godvruchtig Avondmaalvieren

DOOR

Ds. G. WISSE Jr.

— Prijs f 1.30, in prachtband f 1.90. —
Kampen. — J. H. BOS.

De Heraut 1863/64.

Te koop gevraagd een ex. van De Heraut jaargang 1863 en 1864. Aanbieding met prijsopgave onder lett. S. aan het Bureau van dit Blad.

„DE HARP",

— MAANDBLAD —
ter BEVORDERING van de TOONKUNST onder de CHRISTENEN in NEDERLAND.

Onder Redactie van F. PIJLMAN en met medewerking van de Heeren J. GODEFROY te Steenwijk; Mr. H. Graaf VAN HOGENDORP, te 's Hage; Ds. D. J. KARSSEN en J. B. W. KOELMAN, te Amsterdam; F. J. SCHWEINSBERG, te Nijmegen en Anonymus.

Men vrage gratis proefnummer aan....

— *Kantoor:* —

Breeuwerstraat 18, Amsterdam.
Abonnementsprijs **50 cents per jaar.**

Mede Christenen!

Mede namens de Wede, met haar 5-tal kinderen, waarvan de oudste 7 jaar, zegt ondergeteekende dank aan allen, die iets hebben bijgedragen tot voorziening in den nood.

Toch blijft hij deze arme behoeftige Wede, ten zeerste aanbevelen, bij wie de Heere met aardsche goederen heeft gezegend, wijl er nog niet genoeg is ingekomen om voor haar zulk een instrument aan te schaffen, waarmee ze in staat zal zijn haar eigen brood te verdienen. Br. en Z. gedenkt haar, en neige de Heere nog vele harten!

J. DE ZEEUW,
Persoonstraat 5.
Feyenoord—Rotterdam.

Nog steeds aanbevolen door Ds. J. v. d. Berg.

Medoc f 22 p. Anker, f 0.50 p. fl.
Lichte zuivere wijn.

Vele families wenschen een zuiveren, zachten wijn die weinig **Alcohol** bevat. **Medoc** vol doet hieraan. **Medoc** is door verschillende **doctoren** onderzocht. **Dr. v. W., Utrecht** gebruikt hem naar **onderzoek** geregeld en heeft deszen wijn reeds dikwijls aanbevolen. **Kapitein S.** uit Den Haag schrijft: Uw **Medoc** is **steeds uitstekend.** Prijs f 0.50 per fl. f 22 per Anker.

BERGERAC TINTO.
Wijn voor H. Avondmaal.

Wijn voor **H. Avondmaal** moet **zuiver** zijn. **Predikant** en **Kerkeraad waken hiervoor. BERGERAC TINTO** is de speciale wijn voor H. Avondmaal. Hij is **scheikundig onderzocht** door Dr. HESSELINK van Arnhem. Prijs f **0.85 per fl.** f **37 per Anker.**

Prijscourant en Monster wijn gratis en franco „Huis de Vlijt" Voorschoten

CHRISTELIJKE BOEKWERKEN

voor Belijdenis- en Paaschgeschenken.

Thomas à Kempis. De Navolging van Christus. Groote uitgave **met fraaie Platen.** In **Prachtband** f 1.90.
Prentiss. Berg-Opwaarts. In **Prachtband** f 1.60.
Dr. Laurillard. Geen dag zonder God. In **Prachtband** f 2.25.
Dr. Laurillard. De Scherpste Doornen om het Edelste Hoofd. In **Prachtband** f 1.—.
Dr. Laurillard. De Zeven Hoofdzonden. In **Prachtband** f 1.—.
Roozemeyer. Het Christelijk Geloof. In **Prachtband** f 2.25.
Bootsma, Gereformeerde Geloofsleer. In **Prachtband** f 2.25.
Otto Funcke. Brood en Zwaard. In **Prachtband** f 1.90.
Bettex. Het Lied der Schepping. In **Prachtband** f 2.50.
Webb. Naomi, of de laatste dagen van Jerusalem. In **Prachtband** f 2.25.
Walton. Deed ik een Goede Keus? In **Prachtband** f 1.—.
Spurgeon. Ja en Amen! In **Prachtband** f 1.90.
Spurgeon. Voor iederen Morgen. In **Prachtband** f 1.90.
Spurgeon. Voor iederen Avond. In **Prachtband** f 1.90.
Kingsley. Fannias, een Verhaal uit de eerste Christentijden. In **Prachtband** f 1.30.
Prof. Ingraham. De Prins uit het Huis van David. In **Prachtband** f 1.60.
Prof. Ingraham. De Vuurkolom. In **Prachtband** f 1.60.
Prof. Ingraham. De Troon van David. In **Prachtband** f 1.60.
Vergers. De Hugenooten. Groot werk **met Platen.** In **Prachtband** f 3.75.
Feringa. Gods Kinderen van Ur. Groot werk met **Platen.** In **Prachtband** f 2.25.
Wallace. Ben-Hur. Luxe uitgaave met **Platen.** In **Prachtband** f 5.25.
S. A. Baljon. Het Leven van Jezus. Prachtwerk **met Platen.** In **Prachtband** Prijs f 15.— voor slechts f 4.50.

BOVENGENOEMDE Boekwerken, alle fonkelnieuw en fraai gebonden, zijn niet alleen voor U zelf, doch ook aan te bevelen voor Belijdenis- en Paaschgeschenken.

Te bekomen bij **D. BOLLE**, Bazaar van **Goedkoope Boeken**, Hang 98 te Rotterdam, en verder alom te bestellen. **Franco** toezending na ontvangst van **Postwissel**, waarop verlangde melden.

LEVENSVERZEKERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - - INBRAAK | VERZEKERING

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL . . . . . f 4.000.000.00
RESERVEFONDS ruim . . 1.225.000.00

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN

Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.
Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.
HILVERSUM, Langestraat 65.
HAARLEM, Kruisweg 69.
ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.
DORDRECHT, Wolwevershaven 23.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.
Nemen en **geven** GELDEN op PROLONGATIE.
Sluiten BELEENINGEN.
Ontvangen GELDEN à DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentekoers.
Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

INCASSO-BANK,

Amsterdam—Rotterdam—Almelo.

Volgestort Kapitaal f 8,000.000.—. Reserve f 1,095,966.50.

DEPOSITO-RENTE.

Met 1 dag	opzegging à (Bedragen tot f 50.000 zonder opzegging)	1½	% 's jaars
„ 10 dagen	„ „	1¾	„ „
„ 1 maand	„ „	2	„ „
„ 6 maanden	„ „	3	„ „
„ 12 „	„ „	4	„ „

Accountant,
Amsterdamsch Accountants Kantoor
onder Directie van
Mr. E. J. KORTHALS ALTES.

De Directie,
K. G. GOEDEWAAGEN.
Mr. F. FOEKENS.
C. T. GOEDEWAAGEN.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

Oude-Boteringestraat 72. — — — — Telephoon Intercomm. 737.

Verzekert **roerende** en **onroerende** Goederen op billijke voorwaarden tegen Onderling tarief, alsmede tegen vaste Premie.

Speciaal adres voor Kerken en Scholen, waarvoor afzonderlijk tarief.

Soliede Agenten met uitgebreide relatiën **gevraagd** op plaatsen waar de Maatschappij nog niet is vertegenwoordigd.

De Directeuren:
M. BROUWER en F. DIJKSTERHUIS.

Bij ZALSMAN te KAMPEN verscheen:

DENKT AAN UWE BELIJDENIS,

Een woord aan jeugdige leden der gemeente, na het afleggen hunner geloofsbelijdenis.

door W. H. GISPEN.

Prijs 25 Cent; 10 Ex. à 22½ Ct.
25 Ex. à 20 Ct.; 50 Ex. à 17½ Ct.
100 Ex. à 15 Ct.

BESTUUR EN AANMOEDIGING

VOOR IEDER

die ernstig de zaligheid zoekt.

door J. A. JAMES.

Vijfde druk. 60 ct. geb. *90 ct.*

Bij getallen tegen verminderden prijs.

De zoo gunstig bekende

Feeststoffen

voor het PAASCHFEEST

door Ds. J. BAVINCK,

ingen. f 1,00, gebonden f 1.40,

worden op bestelling terstond franco verzonden door ZALSMAN te Kampen.

Alle Boekh. nemen bestellingen aan.

Slechts 75 cts.

Beknopte Verklaring

VAN DEN

Heidelb. Catechismus

ten dienste van het

Catechetisch Onderwijs

DOOR

:: Ds. S. J. VOGELAAR. ::

Ruim 200 pag. compr. druk. Prijs, in stevig gecart. band, slechts **75 cts.** Zeer gunstig gerecenseerd. Bij iederen boekh. verkrijgbaar.

Uitgaaf van

Firma G. J. REITS, Groningen.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer L. S. Greijdanus te Tzum f 1; door den heer D. Slettenaar Hzn. uit Almelo f 35, uit den Ham f 1, uit Nijverdal f 3.50, uit Rijssen f 6, uit Vriezenveen f 3.50, uit Vroomshoop f 10.50, uit Wierden f 7.50, samen f 67.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Geref. Kerk te Zutphen f 16.38; te Boskoop f 21.11; te Hazerswoude f 17.69; te Katwijk a/Zee f 15; te Leiden f 57.68½; te Hillegom f 17.29; te Koudekerk f 10.55; te Katwijk a/R. f 11.34; te Sassenheim f 16.09½; te Noordwijk f 10.85; te Rijnsburg f 25.17; te Voorschoten f 9.89; te Silvolde-Gendringen f 2.65.

Voor de Medische faculteit:

(Contributiën): door den heer G. B. Holtrop te Scharre bij Oosterhaule f 9.

(Schenkingen): door den heer M. Stringenga van H. te Workum f 1.

H. W. VAN MARLE Jz.,
Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

Boek- en Courantdrukkerij:
ROEVER KÖHLER & BAKKER,
Amsterdam.